

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ СПІЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ У КРАЇНАХ ЄС

Державно-управлінські студії № 4, 2019

УДК 351/354:35.071:342.92:3315.07

СЕРЬОГІНА Н. О.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України*

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ СПІЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ У КРАЇНАХ ЄС

N. SEROHINA,

*Dr. of Law, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Public Administration of the Institute
of Training State Employment Service of Ukraine*

RESULTS OF A JOINT EMPLOYMENT POLICY IN EU COUNTRIES

У статті автор досліджує результативність проведення спільної політики зайнятості у країнах ЄС. Автором зазначено, що основними рисами ринку праці в ЄС є: вільне переміщення робочої сили, система соціального забезпечення і соціального захисту, сприяння професійній мобільності, взаємодія у сфері підготовки кваліфікованих кадрів. Ринок праці є важливим фактором соціально-політичного життя Європи. Основними напрямками реалізації спільної соціальної політики ЄС є забезпечення високого рівня зайнятості та зменшення безробіття, стабільний рівень життя та соціальний захист населення, врегулювання питань міграції. Визначено, найвагомішим інструментом боротьби з безробіттям у країнах-членах ЄС став компроміс між урядом, підприємцями і найманими працівниками: уряд законодавчо закріплює скорочення робочого тижня; підприємці активізують створення нових робочих місць; найманий персонал погоджується на деяке зниження рівня мінімальної заробітної плати. Визначено, що перспективними напрямками подальших досліджень є: наукове обґрунтування механізмів державного управління ефективної зайнятості населення.

The article examines the effectiveness of the common employment policy in the EU countries. The author points out that the main features of the EU labor market are: free movement of labor, social security and social protection system, promotion of professional mobility, cooperation in the field of training of qualified personnel. The labor market is an important factor in the socio-political life of Europe. The main areas of implementation of the EU's common social policy are to ensure high

levels of employment and reduce unemployment, a stable standard of living and social protection for the population, and to regulate migration issues. By far, the most important tool in the fight against unemployment in the EU Member States has been the compromise between the government, entrepreneurs and employees: the government legislates for reducing working hours; entrepreneurs stimulate job creation; the hired staff agrees to some reduction of the minimum wage. It is determined that the promising directions of further research are: scientific substantiation of mechanisms of public administration of effective employment of the population.

Ключові слова: публічне управління, ефективна зайнятість, політика зайнятості, ЄС, безробіття.

Key words: public administration, effective employment, employment policy, EU, unemployment.

Постановка проблеми. Формування політики зайнятості в Європейському співтоваристві тісно пов'язане з процесами економічної інтеграції, яка передбачає вирішення питань зайнятості громадян ЄС не тільки на національному, але й міждержавному та наднаціональному рівні, адже для реалізації таких принципів європейської співдружності як вільний рух робочої сили, свобода підприємництва були потрібні відповідні регламенти, процедури щодо працевлаштування, соціального захисту у випадку безробіття, розвитку ринку праці, які б визнавалися усіма країнами Євросоюзу.

З метою подолання кризових явищ і прискорення економічного зростання Європейська комісія прийняла стратегію розвитку ЄС «Європа-2020». Вона являє собою узгоджену основу для мобілізації всіх інструментів і координування політики держав-членів. При цьому питання політики зайнятості й надалі залишається одним із ключових пріоритетів у контексті модернізації ринків праці, підвищення мобільності трудових ресурсів і надання можливостей для здобуття нових знань та навичок, щоб збільшити можливості для працевлаштування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У сучасних дослідженнях науковців (юристи, соціологи, політологи, державне управління тощо) щодо результативності проведення спільної політики зайнятості у країнах ЄС розглянуто різні аспекти цього складного явища, яке суттєво впливає на його розвиток. Наразі є досить різнопланові дослідження з європейської інтеграції, серед них варто назвати Х. В. де Йонга, У. Хаттона, З. Баумана, У. Бека, М. Кастельса, О. Тоффлера, Ф. Фукуями, М. Зоммера, М. Кришталь, М. Стрежневу, С. Наделю, К. Дубич, Н. Діденко, Є. Лібанову, В. Костирю та ін.

Водночас, незважаючи на широкий спектр наукових і прикладних досліджень політики зайнятості, недостатньо вивченими залишаються питання адаптації Україною найбільш ефективних сучасних міжнародних підходів до вивчення, оцінювання та врегулювання ефективної зайнятості.

Мета статті полягає у дослідженні результативності проведення спільної політики зайнятості населення у країнах ЄС.

Виклад основного матеріалу. Стратегією «Європа-2020» встановлено конкретні орієнтири, яких країни ЄС повинні досягти до 2020 р. Вона передбачає наявність трьох основних ініціатив (priorities) [1]: розумне зростання (smart growth) – розвиток економіки на основі знань та інновацій; стійке зростання (sustainable growth) – сприяння розвитку більш ресурсозберігальної, екологічно чистої та більш конкурентоспроможної економіки; усеохоплююче зростання (inclusive growth) – сприяння економіки високої зайнятості, що забезпечує соціальну й територіальну єдність.

Н.Г. Діденко зауважує, що Євросоюз ще з 70-х років ХХ ст. відмовився від амбіцій досягнення загальної зайнятості. Крім того, з прийняттям в ЄС південноєвропейських бідніших країн – Греції, Іспанії та Португалії – виникли побоювання соціального демпінгу. У 80-і роки в ЄС посилилася дискусія про політику в галузі зайнятості. У прийнятій у 1989 р. Соціальної хартії зафіксований політичний консенсус з приводу того, що в рамках внутрішнього ринку ЄС основні соціальні права працівників не будуть порушуватися. Амстердамський договір визначив стратегію зайнятості в ЄС як сприяння появи кваліфікованої, освіченої, здатної пристосуватися до нових умов робочої сили та ринків праці, чутливих до економічних змін. Європейська стратегія зайнятості (ЄСЗ) була кодифікована Амстердамським договором і запущена в 1997 р. Люксембурзькою сесією [2].

На підвищення ефективності освіти та політики зайнятості спрямовано саме концепцію всеохоплюючого зростання. Серед пріоритетних цілей, зазначених у стратегії, визначено, що рівень зайнятості населення у віці 2064 років повинен збільшуватися з нинішніх 69 % до щонайменше 75 %, у тому числі за рахунок більшого залучення жінок, працівників похилого віку та кращої інтеграції мігрантів до робочої сили. Причому зміни передбачають структурну перебудову ринку праці, розширення можливостей працевлаштування для його учасників. Окрім вищезазначених заходів, передбачено програми щодо зменшення кількості людей на межі бідності й збільшення частки осіб із вищим рівнем освіти серед дорослого населення, урегулювання питань міграції.

К.В. Дубич наголошує, що високі показники безробіття молоді в країнах ЄС пов'язують саме з недоліками системи професійної освіти, зокрема з відсутністю єдиних стандартів якості та балансу між професійними навичками і загальними знаннями, недостатньою участю соціальних партнерів в організації навчання і стажувань [3].

Досліджувані питання актуальні з огляду на скорочення попиту на робочу силу після глобальної кризи 2008 р., старіння населення, зростання чисельності громадян за межами бідності та проблеми у сфері освіти. Тобто всеохоплююче зростання має на меті модернізацію сучасного ринку праці, підвищення рівня зайнятості й мобільності робочої сили.

Регулювання ринку праці ЄС ґрунтується на даних безперервного моніторингу стану та тенденцій його розвитку, що регулярно проводиться, починаючи з 1966 р. Основним джерелом аналізу є дані Євростату – Статистичного комітету ЄС. Використання єдиної методики, яка узгоджується

між країнами – членами Союзу, забезпечує порівнянність отриманих результатів. На основі національних даних про зареєстроване безробіття щомісячно розраховується рівень безробіття як у цілому по ЄС, так і по всіх країнах-учасницях.

Умови ринку праці Європейського Союзу суттєво покращилися в 2016 та першій половині 2017 року при значному прогресі на шляху досягнення цільового рівня зайнятості відповідно до стратегії «Європа – 2020».

Найбільший приріст (20-64 років) після кризи зафіксований найбільшим зростанням – на 1 процентний пункт – до 71,1% у 2016 році (рис. 1). Він продовжував зростати у першій половині 2017 р. До 72,3% у третьому кварталі – найвищий рівень, який колись досягав ЄС. У той же час кількість людей, зайнятих на виробництві, склала 236,3 млн. У третьому кварталі – 2017 рр., що на 4 млн. робочих місць більше, ніж рік тому. Якщо рівень зайнятості продовжуватиме зростати в нинішніх темпах, то напрямок «Стратегія-2020» на 75% збільшить зайнятість. Ситуація суттєво покращилася також у зоні євро, де рівень зайнятості досяг найвищого рівня на 71% у 3-му кварталі – 2017 рр. Відновлення зайнятості підтримується постійним збільшенням участі ринку праці, причому рівень активності (15-64 років) досяг рекордного рівня в 73,5% у третьому кварталі-2017 рр. (73,2% у зоні євро).

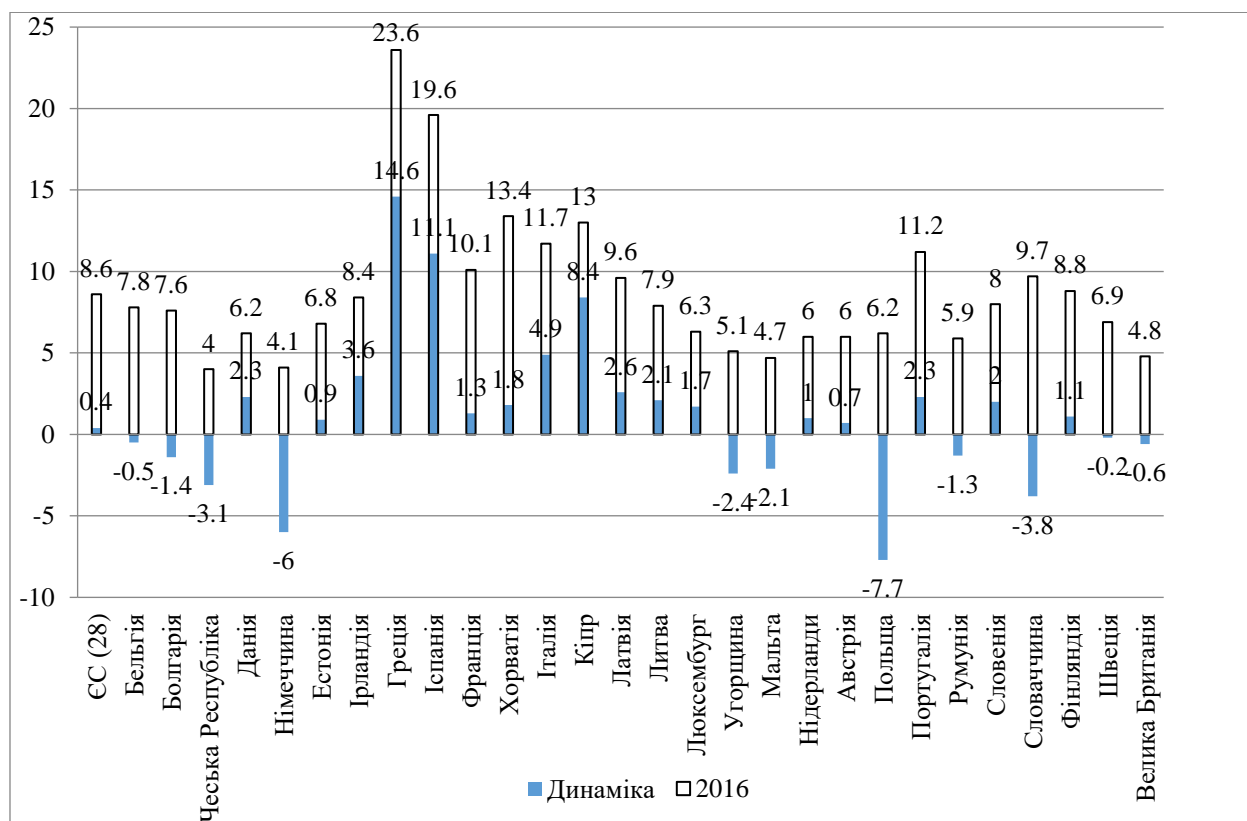

Рис. 1. Рівень безробіття в країнах ЄСу 2016 р. та його динаміка [4]

Безперервне зростання зайнятості переросло в безперервне падіння рівня безробіття (15-74 років), яке в третьому кварталі досягло 7,5% (9% у єврозоні), повільно наближаючись до докризового рівня. Це тим більше позитивно,

зважаючи на те, що більше людей, які раніше неактивно працювали на ринку праці, збільшили розмір робочої сили (включаючи більше шукачів роботи).

Поки високий (особливо в деяких країнах-членах) рівень безробіття серед молоді впав майже на 2 п.п. в порівнянні з попереднім роком, до 3,77% у третьому кварталі (18,7% у зоні євро). Зараз він знизився на 7 процентних пункти нижче піку 23,9%, досягнутого в 1-му кварталі – 2013. Довгостроковий рівень безробіття (тобто безробітні понад 12 місяців як частка активного населення) продовжував аналогічну тенденцію, зменшившись у порівнянні з попереднім роком на 0,5 процентного пункту до 3,3% у 3-му кварталі – 2017 р. (4,2% у зоні євро)) Частка довгострокового безробіття серед загального безробіття також падає, але залишається високою на рівні 44,7% (48,5% у зоні євро) і в деяких державах-членах перевищує 50%. Більш того, дуже тривалий рівень безробіття (тобто, враховуючи безробітних більше 24 місяців) повільно знижується, що підвищує ризик його закріплення.

Відновлення зайнятості та зменшення безробіття були дуже сильними, якщо враховувати стійке, але помірне зростання ВВП. Ця тенденція виникла чітко протягом останніх двох років, як в ЄС, так і в зоні євро. Однак стримане зростання робочого часу на одного найманого працівника вказує на деякі перешкоди на ринку праці. Тим не менш, протягом 2016 року штатна зайнятість зростала швидше, ніж неповний робочий день (рис. 2).

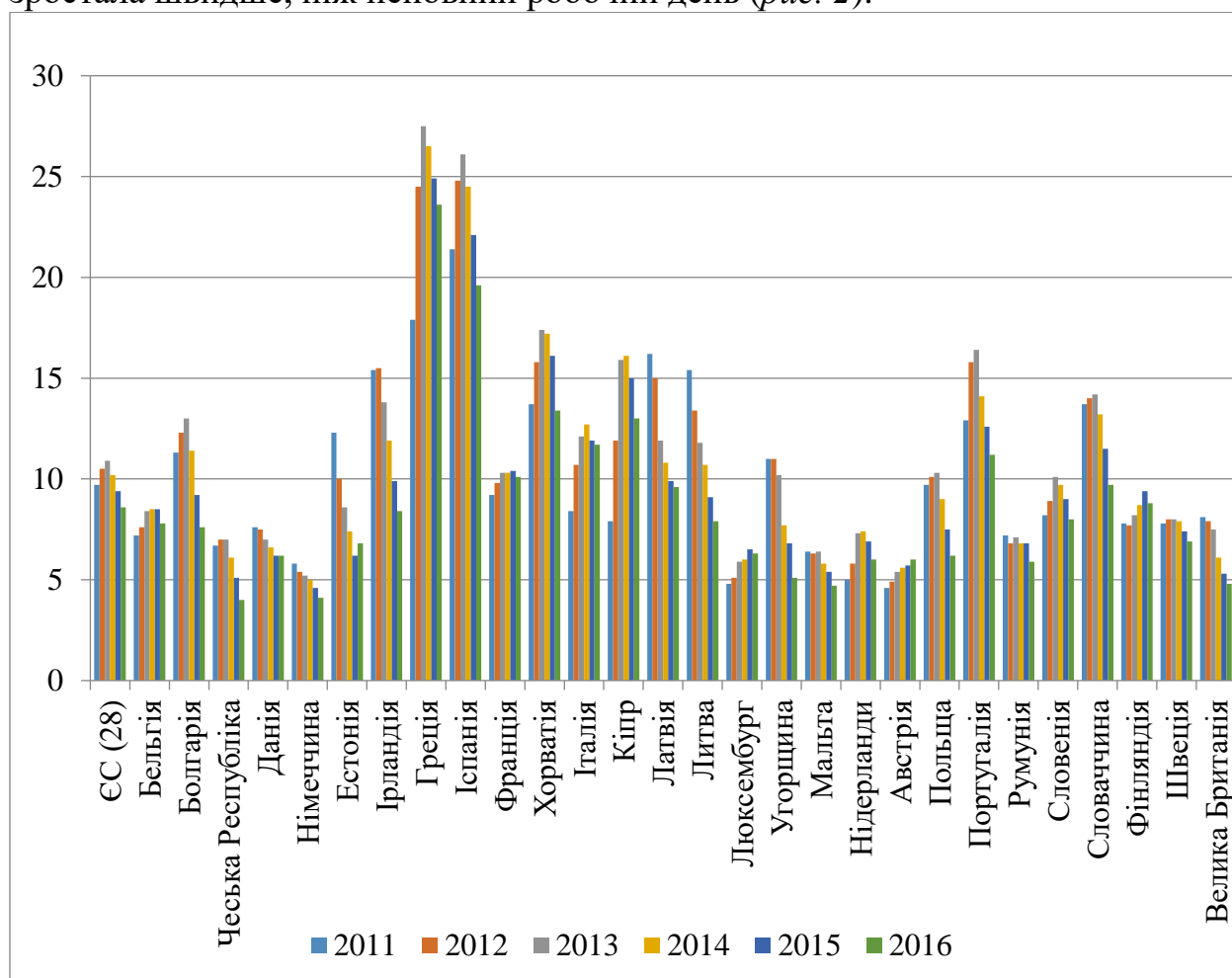

Рис. 2. Рівень безробіття в ЄС, % до економічно активного населення [4]

Зростання зайнятості посилилося серед працівників старшого віку. Найбільше зростання показників зайнятості в ЄС, на 4,6% у 2016 році, було зафіксовано старшими працівниками (у віці від 55 до 64 років). Це підвищує рівень постійного зростання зайнятості приблизно на 3% нижче рівня докризового рівня в ЄС та приблизно 4% у зоні євро. Збільшення часткової зайнятості та, у меншій мірі, зменшення годин, працюючих на повний робочий день, сприяли цьому для цієї групи в посткризовий період, з 45,5% у 2008 році до 55,3% у 2016 році та відповідне зростання активності було (до 59,1% в 2016 році).

Ця тенденція відображає поточні реформи національних пенсійних систем з метою підвищення їх стійкості та збільшення пропозиції робочої сили в умовах демографічних змін (включаючи збільшення очікуваної тривалості життя). Як і в 2015 році, рівень зайнятості був порівняно нижчим серед молодих (15-24 років) та старших (25-54) працівників, хоча швидше для першої групи (1,3% проти 0,8%). З огляду на стабільну активність (на 41,5% як у 2015 році, так і в 2016 році), стійке створення робочих місць серед молоді сприяло зниженню безробіття серед молоді. Рівень працевлаштування був порівняний за статтю, як і у 2015 році. Зайнятість чоловіків і жінок зросла на 1,4% протягом 2016 року. Це означає, що в той час як рівень зайнятості збільшився для обох груп (на 1 п.п. до 76,9% та 65,3%), розрив гендерної зайнятості залишився незмінним.

Підвищившись на всіх рівнях, найвищий рівень зайнятості серед високоосвічених працівників. Дійсно, кількість людей з вищою освітою у сфері зайнятості зросла у 2016 році на 3,1% (вікова група 25-64 років). Середні (тобто середня освіта) та низькокваліфіковані (з середньою освітою або нижче) працівники зафіксували порівняно нижчі показники на 0,4% та 0,9% відповідно.

Відновлення покращує як постійні, так і тимчасові роботи, де працівники зайняті повний робочий день. Тим не менше, рівень зайнятості низькокваліфікованих працівників збільшився більш ніж пропорційно (на 1,1 в.п.) з огляду на зниження населення у віці 25-64 років з низькою середньою освітою або нижче.

У абсолютному вираженні, збільшення кількості працівників на постійні контракти в 2016 році перевищило розмір працівників за тимчасовими контрактами (2,7 млн. Проти 0,6 млн.), Хоча в процентному вираженні це збільшення було більшим. Частка тимчасових працівників у загальній кількості працівників залишалася стабільною на рівні 14,2%. Кількість самозайнятих працівників зросла лише незначно (на 0,3%) у 2016 р., Причому швидше збільшилась серед самозайнятих без працівників. З моменту настання кризи значно зросла кількість працівників, що працюють неповний робочий день (приблизно на 11% у порівнянні з 2008 роком), тоді як кількість працюючих на повну зайнятість скоротилася (на 2%). Тим не менш, ця тенденція може бути на межі зміни, оскільки в 2016 році пропорційно збільшився повний робочий день, ніж робота неповного робочого дня (те ж саме відбулося лише один раз з 2008 року, у 2014 році). Крім того, частка найманого неповного робочого часу зменшилась в 2016 році з 29,1% до 27,7%. Відповідно до тенденції останніх

років, більшість робочих місць створилися в сфері послуг (+ 1,7%). Промисловість та будівництво також демонстрували хороший ріст (обидва з + 1%). У будівництві зростання зайнятості показав позитивну ознаку на перший рік з 2008 року, хоча в порівнянні з цим роком у даному секторі працюють ще 18%. Робота в сільському господарстві продовжувала падати, дотримуючись довгострокової тенденції, на 4% в 2016 році (рис. 3).

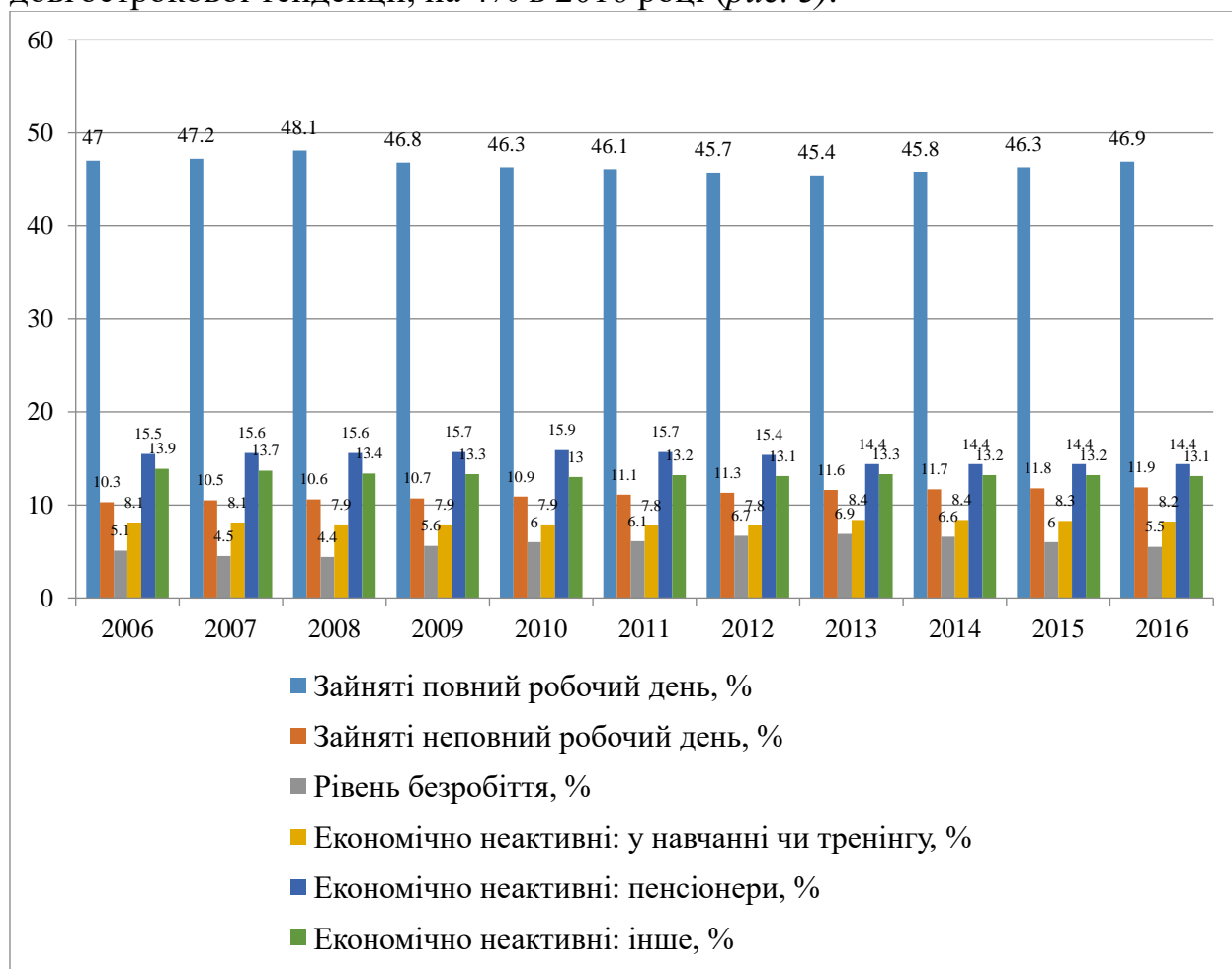

Рис. 3. Структура робочої сили віком від 15 до 74 років, ЄС-28, 2006-2016 р. [4]

У майже половині держав-членів рівень безробіття помітно знизилося в 2016 році більш ніж на 1 відсотковий пункт. У деяких державах-членах, що страждають дуже високим рівнем безробіття, особливо в Іспанії, Хорватії та Кіпрі (на 2 в.п. і більше), а також у Греції та Португалії, відбулося середнє падіння, що свідчить про конвергенцію до рівня нижчого рівня безробіття. Однак відмінності залишаються великими.

Рис. 4 свідчить, що розподіл рівнів безробіття залишався значним у 2016 р., коли в Чеській Республіці та Німеччині значення становили приблизно 4% («найкращі виконавці») до 23,6% у Греції («критична ситуація»). Хоча рівень безробіття в Греції знизився на 1,3 в.п., загальний рівень залишається дуже високим. Крім того, рівень безробіття також залишається високим в Італії, без помітних покращень у 2016 році (зменшившись лише на 0,2 в.п.). Серед держав-членів, що мають рівень безробіття, нижчим за середній, Естонія та

Австрія зафіксували незначне зростання в 2016 році. Незважаючи на постійне зниження з 2013 року, в більшості країн-членів рівень безробіття в 2016 році було ще більшим, ніж у 2008 році. Єдиними винятками є Німеччина, Угорщина, Мальта, Польща, Великобританія та Чеська Республіка.

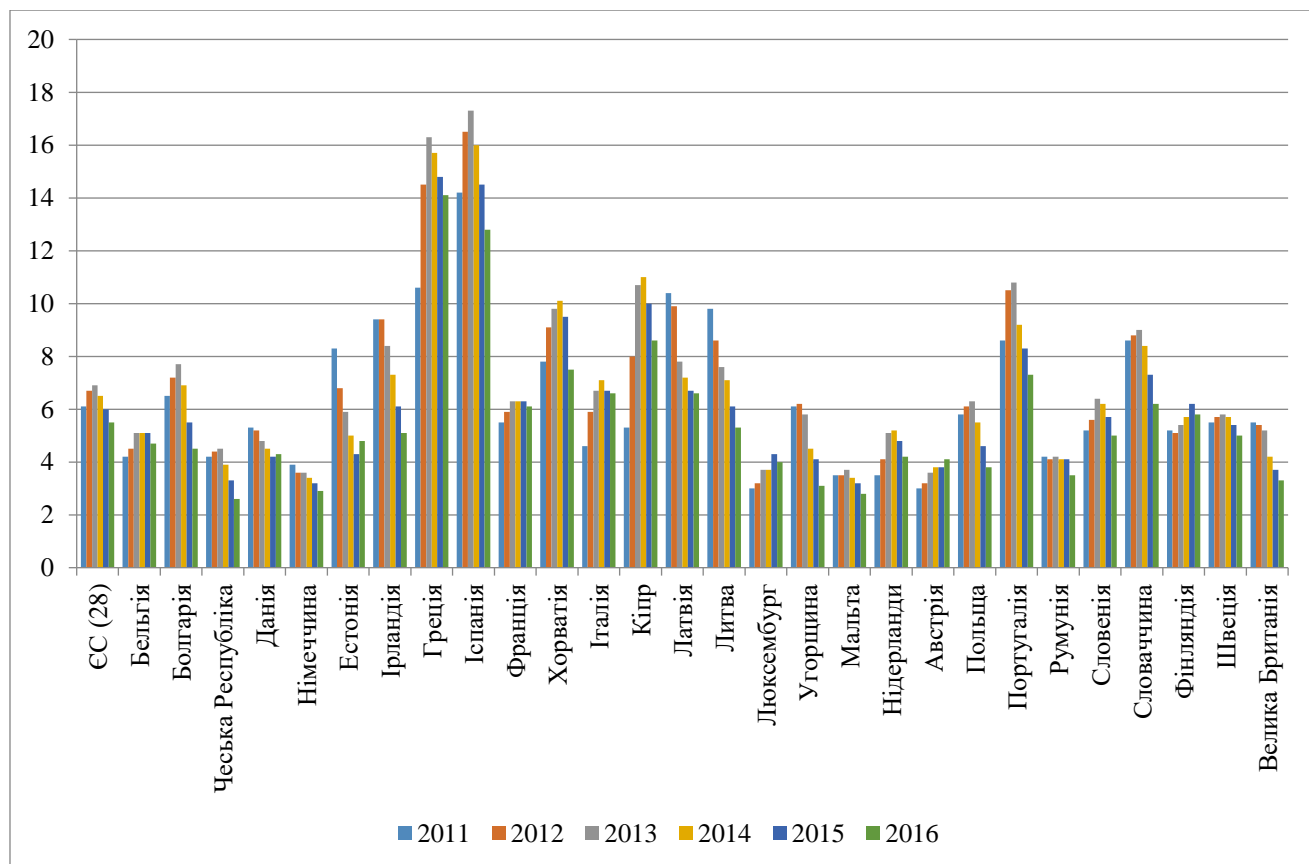

Рис. 4. Рівень безробіття, % до загальної чисельності населення [4]

Рівень зайнятості збільшився у 27 з 28 держав-членів, хоча значні розбіжності залишаються. Лише Люксембург зафіксував незначне зниження за останній рік. Як показано на рис. 2.5., рівень зайнятості лише частково збігається. Це відображається на помірно негативному нахилі лінії регресії, яка пов'язує зміни із рівнями рівня зайнятості. Це свідчить про те, що країни-члени, що характеризуються нижчим рівнем зайнятості, ростуть дещо швидше, ніж в середньому, і навпаки, але ситуація залишається розкиданою. Рівень працевлаштування (вікова група 20-64 років) широко відрізняється, починаючи з 56,2% у Греції до 81,2% у Швеції в 2016 році. На нижньому рівні рівень зайнятості залишається набагато нижчим за середній рівень ЄС (нижче 65%) у Греції, Хорватії, Італії (позначена як «критична ситуація») та Іспанія (позначена як «слабка, але поліпшена» з огляду на значне покращення). В Румунії, Бельгії та Болгарії він трохи вищий, хоч і зростає повільніше, ніж середні темпи. І навпаки, Нідерланди, Данія, Великобританія, Німеччина та Швеція позначені як «найкращі виконавці», рівень зайнятості яких становить 77% і вище. Розширення зайнятості, згідно з економічним прогнозом Європейської Комісії восени 2017 року, очікується в 2017 та 2018 роках майже у всіх державах-членах.

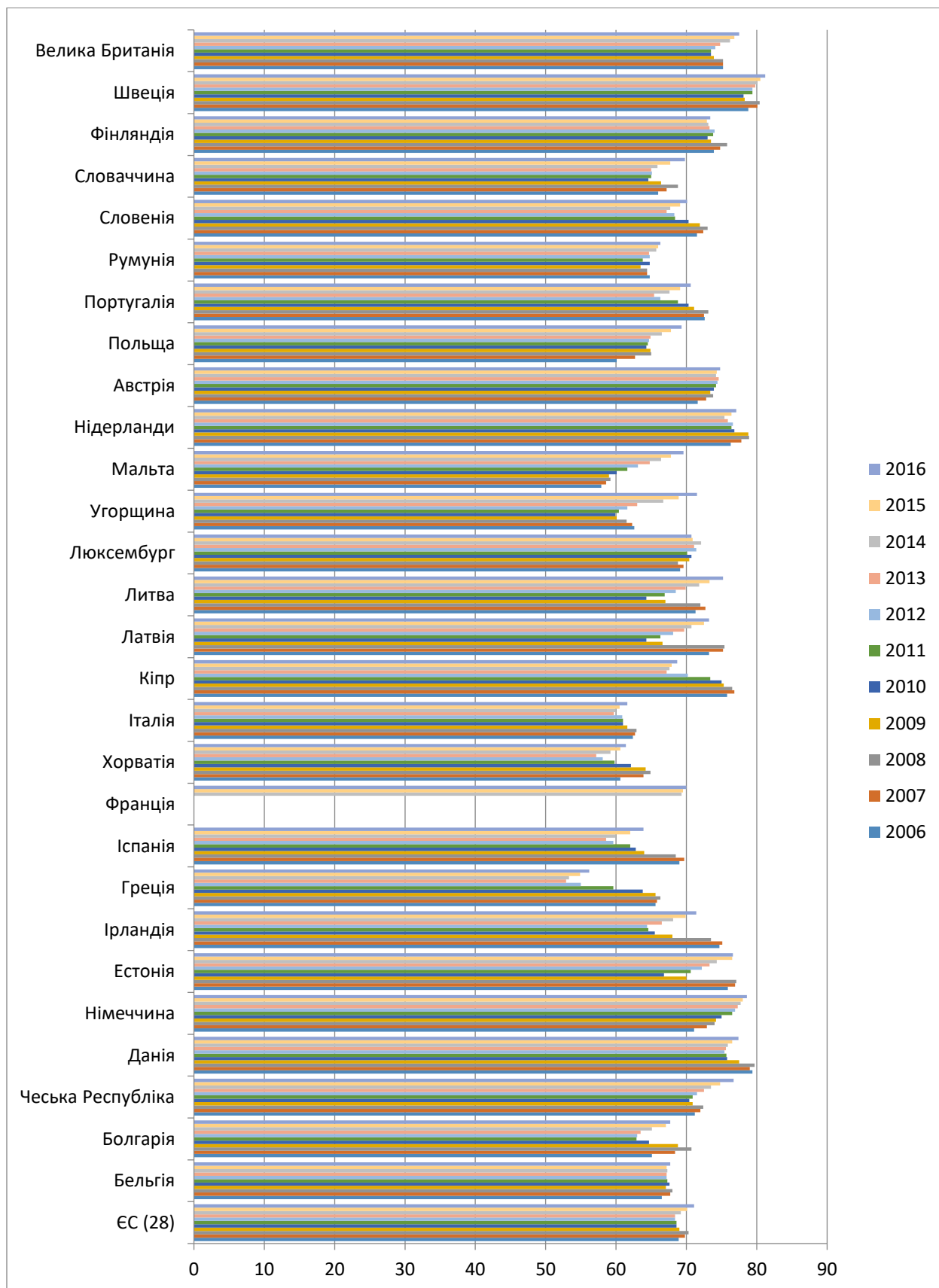

Рис. 5. Рівень зайнятості серед осіб віком 20-64 роки за період 2006-2016 рр., % [4]

Середні показники зайнятості в ЄС постійно зростають з 2013 року і зараз перевищують докризовий рівень, але диспропорції все ще високі. В 2016 р.

Більше половини держав-членів, 17 країн, все ще нижче рівня 2008 року. Це особливо помітно в тих країнах, які постраждали від кризи, зокрема Греції (-10,1 в. п.), Кіпрі (-7,7 в.п.), Іспанії (-4,6 в.п.) та Хорватії (-3,5 в.п.). Зрозуміло, що відновлення сприяло зростанню зайнятості практично у всіх країнах-членах порівняно з 2013 роком. Найбільше зростання зайнятості з 2008 року відбулося в Угорщині (+8,5 в.п.) та у Литві (+5,3 в. п.).

У контексті стійкого зростання зайнятості тенденції до самозайнятості, як правило, стають більш стабільними. Середній рівень самозайнятості в 2016 році зменшився до 14,0%, найнижчий показник з 2008 р., оскільки загальна зайнятість зростала швидше (+1,5%), ніж самостійна зайнятість (+0,3%).

Однак, якщо виключити первинний сектор (сільське господарство, лісове господарство та рибальство), на яке припадає структурний спад, кількість самозайнятих працівників зросла майже так само швидко, як загальна зайнятість (на 1,3%).

Самостійне працевлаштування людей з мігрантським прошарком продовжувало постійно зростати: в 2016 році ставка для людей з громадянством, що не є членом ЄС, зросла до 12,2%, з 2015 року це становитиме 11,9% (це становило лише 10,0% у 2010 році). Більше того, демографічні тенденції призвели до значного збільшення кількості самозайнятих людей віком від 65 років. У 2016 році їхня кількість становила 8% від загальної кількості самозайнятих працівників (6% у 2006 році).

В абсолютному вираженні, самозайнятість зросла в 2016 році в більшості держав-членів. Галузеві зміни відіграли певну роль, причому зниження в основному зосереджувалося у державах-членах з надмірно середньо-статистичною часткою самозайнятих у первинному секторі (Хорватія, Румунія, Словенія, Болгарія, Португалія, Фінляндія та Польща). Зниження було також зареєстровано на Кіпрі, Німеччині, Бельгії, Швеції та Італії, тоді як рівень самозайнятості збільшився у всіх інших державах-членах (на 5% і більше в Люксембурзі, Словаччині та Великобританії). Рівень самозайнятості чоловіків продовжував стійко знижуватися (до 17,5% в 2016 р., він перевищував 18% до 2014 р.), Тоді як показник самозайнятості жінок з 2012 р. Залишався незмінним приблизно на 9,9%.

Самозайнятість (так звані працівники, що працюють за власним рахунком) залишається широкомасштабною. В 2016 році кількість працівників, що працюють на власних рахунках, за межами основного сектору зросла на 1,8% (і на 9% вище, ніж у 2008 р.), Тоді як кількість роботодавців (самозайнятих з працівниками) поза основним сектором зросла лише на 0,3% (і становила на 10% менше, ніж у 2008 році). Така самозайнятість може приховати ситуації «фальшивої» самозайнятості в деяких обставинах.

Зростання заробітної плати залишається підконтрольним у ЄС, незважаючи на подальше покращення ринку праці.

Реальна заробітна плата, скоригована на зміну споживчих цін, зросла майже у всіх країнах-членах та зросла в цілому на 1,3% в ЄС. Зростання було нижчим у зоні євро, де в умовах низької інфляції в 2015 та 2016 роках реальна заробітна плата зросла трохи менше, ніж на 1% в обох роках. Зростання

заробітної плати разом із незначним уповільненням зростання продуктивності призвело до помірного підйому динаміки вартості одиниці робочої сили. Компенсація працівників у Європі коливається від 4 до 4,6 на годину до 43,3 доларів у Люксембурзі. На нижньому рівні, зокрема, Болгарія, Польща та Угорщина виділяються, а також Румунія, яка зафіксувала значне збільшення в минулому році.

У більшості держав-членів зростання заробітної плати в 2016 році було меншим або рівним, ніж передбачалося історичними відносинами з безробіттям, зокрема заробітна плата, що відстає від падіння безробіття. Країни, де рівень заробітної плати залишався історично найдовшим, включає Бельгію, Болгарію, Фінляндію, Словаччину та Швецію. Крива Філіпса – (зазвичай негативна) взаємозв'язок між зростанням заробітної плати та безробіттям – підтверджує, що заробітна плата повільно реагувала на відновлення, особливо в зоні євро. Порівнюючи річну зміну номінальної компенсації на одного працівника з так званим розривом безробіття, тобто різницею між фактичним рівнем безробіття та його тенденцією, починаючи з кризи реакція заробітної плати на падіння безробіття була меншою. Крім того, темпи зростання компенсацій протягом останніх трьох років були нижчими від очікуваної тенденції у світлі поліпшення ринку праці.

Слабка динаміка заробітної плати пояснюється слабким розвитком продуктивності праці, низькими інфляційними очікуваннями, впливом деяких реформ ринку праці та залишків ринку праці. Зокрема, нинішній рівень безробіття не може адекватно відобразити ефективність використання ресурсів на ринку праці. На додаток до тих, хто ефективно шукає роботу (тобто безробітних), не рекомендується працівникам та некваліфікованим працівникам, які працюють неповний робочий день, вони можуть додатково знизити тиск на заробітну плату. Зниження інфляційних очікувань та уповільнення темпів зростання продуктивності також може вплинути на переговори щодо заробітної плати та збереження зростання заробітної плати, що, таким чином, підриває стійкість відновлення. Щоденна заробітна плата також дає чітке уявлення про те, як тиск на оплату праці не реалізувався, особливо в зоні євро: річна відсоткова зміна в першому кварталі 2017 року становила 1,5%, що на 0,5 в.п. нижче, ніж його темпи на ранній стадії відновлення.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Результати, отримані в процесі дослідження, дають змогу сформулювати такі висновки.

1. Основними рисами ринку праці в ЄС є: вільне переміщення робочої сили, система соціального забезпечення і соціального захисту, сприяння професійній мобільності, взаємодія у сфері підготовки кваліфікованих кадрів. Ринок праці є важливим фактором соціально-політичного життя Європи. Дані Євростату – Статистичного комітету Європейського Союзу, розміщеного в Люксембурзі, – надають базу для аналізу його стану і тенденцій розвитку.

2. Основними напрямками реалізації спільної соціальної політики ЄС є забезпечення високого рівня зайнятості та зменшення безробіття, стабільний рівень життя та соціальний захист населення, врегулювання питань міграції.

3. Причинами безробіття є: економічні кризи, поживлення конкуренції з боку нових індустріальних країн з дешевою робочою силою, ступінь насиченості попиту на промислові товари в Європі та перехід економіки і європейських компаній до постіндустріального розвитку. Проаналізувавши рівень безробіття за 2008-2016 рр., можна зробити таке узагальнення, що світова фінансово-економічна криза безпосередньо позначилася на рівні безробіття в ЄС-28, зумовивши її різке збільшення. Але з 2016 р. ситуація покращилась і у євроні рівень безробіття значно скоротився.

4. Найвагомим інструментом боротьби з безробіттям у країнах-членах ЄС став компроміс між урядом, підприємцями і найманими працівниками: уряд законодавчо закріплює скорочення робочого тижня; підприємці активізують створення нових робочих місць; найманий персонал погоджується на деяке зниження рівня мінімальної заробітної плати. Програми зниження рівня безробіття в ЄС передбачають підвищення рівня зайнятості серед жінок та молоді.

Перспективними напрямками подальших досліджень є: наукове обґрунтування механізмів державного управління ефективної зайнятості населення, зокрема фінансового, нормативно-правового, організаційно-інституційного та інформаційного; аналіз кращого європейського досвіду розроблення, впровадження та реалізація вказаних механізмів; комплексний і ґрунтовний аналіз факторів (зовнішніх, внутрішніх), що впливають на ринок праці, безробіття та зайнятість молоді.

Список використаних джерел

1. Europe-2020 URL: <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>.
2. Діденко Н.Г. Ринок праці та стратегія зайнятості в ЄС: досвід регулювання та державного управління / Н.Г. Діденко // URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2010-2/doc/3/07.pdf>.
3. Дубич К. В. Сучасні світові тенденції та українські реалії молодіжного безробіття / К.В.Дубич // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. Серія : Державне управління. 2017. №3. С. 87-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2017_3_15.
4. Total unemployment rate <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=able&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tps00203>.

References

1. Europe-2020 URL: <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>.
2. Didenko N.H. Rynok pratsi ta stratehiya zaunyatosti v YES: dosvid rehulyuvannya ta derzhavnoho upravlinnya / N. H. Didenko // URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2010-2/doc/3/07.pdf>.

3. Dubych K. Suchasni svitovi tendentsiyi ta ukrayins ki realiyi molodizhnoho bezrobittya / K. Dubych // Visnyk Natsional noyi akademiyi derzhavnoho upravlinnya pry Prezydentovi Ukrayiny. Seriya: Derzhavne upravlin-nya. 2017. №3. P. 87-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2017_3_15.

4. Total unemployment rate <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tps00203>.